STANOWISKO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI” W SPRAWIE OCHRONY PRACOWNIKÓW W CZASIE EPIDEMII COVID-19

Związek Zawodowy „Budowlani” z zaniepokojeniem obserwuje **pogarszającą się sytuację na rynku pracy**. Dane statystyczne dotyczące zatrudnienia pozornie wskazują na stabilizację tego rynku. Nie wzrosła formalnie liczba bezrobotnych, ale bardzo znacząco wzrosła liczba osób nieaktywnych zawodowo. Oznacza to, że duża część osób, które przed wybuchem epidemii pracowały nie są zarejestrowane jako bezrobotne. Jednym z powodów jest zapewne brak prawa do zasiłku dla bezrobotnych, innym konieczność opieki nad dziećmi nie uczęszczającymi do szkół i przedszkoli.

Rząd wprowadzając tzw. „tarcze antykryzysowe” deklarował, że ich celem ma być przede wszystkim obrona miejsc pracy. Okazuje się, że jest to deklaracja bez pokrycia. **Tarcze, w ograniczonym zakresie, chronią niektóre branże i przedsiębiorstwa. Nie oznacza to, że chronią ich pracowników**. Kryzys COVID-19 pokazuje wyraźnie, że **przetrwanie firm nie oznacza utrzymania miejsc pracy i godnych warunków pracy.**

Przepisy „tarcz antykryzysowych” i związane z nimi ulgi są skomplikowane i trudne do interpretacji dla pracodawców. Tym bardziej trudne w interpretacji są dla pracowników. **Wielu pracowników, na wniosek pracodawców, wyraziło zgodę na rozwiązanie umów o pracę za porozumieniem stron, tracąc tym samym prawo do zasiłku w trzech pierwszych miesiącach po utracie pracy.**

Bardzo niski, mimo podwyższenia, **zasiłek dla bezrobotnych nie daje szans nie tylko na godne życie bezrobotnych, ale wręcz na utrzymanie.**

Nie wszyscy pracodawcy wykorzystują przepisy i ulgi z „tarcz” w sposób uczciwy. **Są w branżach budowlanej i przemysłu drzewnego firmy, które wykorzystują sytuację do „restrukturyzacji” polegającej na taniej redukcji zatrudnienia, omijając jednocześnie przepisy o zwolnieniach grupowych. Korzystają też z rozluźnienia przepisów prawa pracy, pogarszając warunki pozostałych pracowników, wypowiadając układy zbiorowe pracy, zmieniając regulaminy pracy i wynagradzania i pod swoistym szantażem wstrzymując działalność Zakładowych Funduszy Świadczeń Socjalnych.**

Tym bardziej szacunek należy się pracodawcom, którzy dbają o pracowników i chronią miejsca pracy.

Związek Zawodowy „Budowlani" obawia się jednak, że tzw. **tymczasowe regulacje ograniczające prawa pracownicze i związkowe trwale wpłyną na kształt prawa pracy i stosunków pracy po epidemii.** Po zakończeniu obowiązywania ulg i programów pomocowych dla przedsiębiorstw kłopoty na rynku pracy się nie zakończą a wręcz nasilą. Przewidywany spadek poziomu inwestycji lokalnych - samorządowych będzie miał wpływ na sytuację branży budowlanej, a w konsekwencji pokrewnych branż powiązanych z budownictwem. Rząd powinien wyciągnąć wnioski z funkcjonowania „tarcz" i wprowadzić kolejne rozwiązania antykryzysowe, **które gwarantowałyby, że głównym narzędziem utrzymywania się firm na rynku nie będzie redukcja zatrudnienia.**

Liczymy na to, że epidemia COVID-19 skończy się w przyszłym roku, że proces szczepień antywirusowych przebiegnie sprawnie i obejmie znaczącą większość obywateli naszego kraju, w tym pracowników dużych zakładów produkcyjnych i sektorów takich jak budownictwo. Wymaga to jednak spełnienia wielu warunków. Jednym z nich jest rozwiązanie problemu szczepień pracowników zakładów o ciągłym charakterze produkcji, takich jak przedsiębiorstwa przemysłu wyrobów budowlanych, drzewnego i meblarskiego a także pracowników budownictwa – sektora, w którym kontakt pomiędzy pracownikami jest nieunikniony i jednocześnie wysoka jest liczba pracowników migracyjnych z innych krajów. W przypadku budownictwa ich praca jest w wielu wypadkach niezbędna do utrzymania normalnej pracy firm. Nie jest tajemnicą, że znaczna liczba przypadków zakażeń w wymienionych wyżej sektorach poważnie utrudnia organizację pracy.

Związek Zawodowy „Budowlani" apeluje do swoich członków i pracowników budownictwa, przemysłu wyrobów budowlanych, ceramicznego, drzewnego, meblarskiego i pokrewnych oraz spółdzielczości mieszkaniowej, obsługi nieruchomości, leśnictwa i ochrony przyrody o udział w dobrowolnych szczepieniach na COVID-19.

Związek Zawodowy „Budowlani" domaga się od rządu RP:

- wprowadzenia rozwiązań prawnych przewidujących realną ochronę miejsc pracy a nie tylko ochronę przedsiębiorstw za cenę redukcji miejsc pracy;

- zmiany przepisów dotyczących prawa do zasiłku dla bezrobotnych, w tym wprowadzenie prawa do zasiłku dla osób rozwiązujących umowy o pracę za

porozumieniem stron od momentu rozwiązania umowy oraz znaczącego podniesienia wysokości zasiłku dla bezrobotnych w czasie i 6 miesięcy po zakończeniu stanu epidemii;

- umożliwienia dobrowolnych szczepień na COVID-19 w sposób zorganizowany dla pracowników przedsiębiorstw produkcyjnych i budowlanych w celu zatrzymania transmisji wirusa w zakładach o znacznym zagęszczeniu liczby pracowników w miejscu pracy;

- umożliwienia przeprowadzenia w sposób zorganizowany dobrowolnych darmowych szczepień na COVID-19 pracowników migracyjnych zatrudnionych w polskim budownictwie i zakładach produkcyjnych przemysłu drzewnego, meblarskiego i wyrobów budowlanych;

- odblokowania możliwości podwyższania wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej, w tym Parków narodowych, wobec postępującego spadku realnego dochodu gospodarstw domowych tych pracowników. Poziom inflacji w Polsce jest obecnie najwyższy wśród krajów UE.

Związek Zawodowy „Budowlani" w sytuacji braku satysfakcjonującej reakcji na zgłoszone wyżej postulaty będzie korzystał ze wszystkich dostępnych narzędzi prawnych i procedur umożliwiających ochronę praw pracowniczych w naszych branżach.

Warszawa, dnia 16 grudnia 2020 r.

Za Radę Krajową

Przewodniczący
ZZ „Budowlani"
/-/ Zbigniew Janowski